

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA HISTORII WOJSK.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego

Dział Segn. Nr 38
Nr 80-96

Ms. Bibl. Tajn. 4
Segn. Nr.

ANDRZEJSKI - kpt.

0885

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego

Dział 0471
Nr 0471

"OGOLNE ZASADY ORGANIZACJI I PRACY URZEDU DP W MARSZU
I POD SPOTKANIAMI"

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA HISTYKI WYŁON.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego

Dział Scop Nr 38
Nr 80-92

Ms. Bibl. Tajnej 4
Kop. Nr.

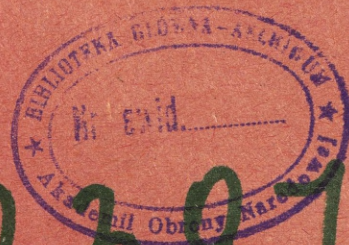
ANDRZEJSKI - EDU.

0885

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego

Dział _____
Nr 0471

"OSOBNE ZASADY ORGANIZACJI I PRACY WYŁON DP W MARSZY
I BOJU SPOTKANIOWYM".

12387

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW.

Przew. Prot. nr. 12357. *Am*

"ZATWIERDZAM"
ZASTĘPCA KOMENDANCA A.S.G.
do spraw naukowych

Egz. Nr. ...

/-/ GALOZENIA
gen. bryg.

ANIM ZEJEWSKI - kpt.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII OBRONY NARODOWEJ
In. gen. br. K. Swierczewskiego
Dział _____
Nr 0431

"OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI I PRACY TYŁÓW IP
W MARSZU I BOJU SPOTKANIOWYM"

TEMAT: Organizacja i praca tyłów DP w marszu i boju spotkaniowym.

C E L : Zapoznać z ogólnymi zasadami organizacji i pracy tyłów DP w marszu i boju spotkaniowym.

- TREŚĆ: I. Zasady ogólne organizacji i pracy tyłów DP w marszu i boju spotkaniowym.
- II. Organizacja tyłów DP w marszu.
1. Ugrupowanie tyłów.
 2. Ochrona i obrona tyłów.
 3. Regulacja ruchu
 4. Łączność.
- III. Praca tyłów DP w marszu.
1. Praca tyłów w okresie przygotowawczym.
 2. Praca tyłów w czasie marszu.
- IV. Dowodzenie tyłami DP w czasie marszu.
- V. Organizacja i praca tyłów DP w czasie boju spotkaniowego.
- VI. Ogólne wnioski

ZASADY OGÓLNE ORGANIZACJI I PRACY TYŁÓW DP W MARSZU W PRZEWIDYWANIU BOJU SPOTKANIOWEGO.

"Głównym celem marszu we wszystkich wypadkach jest doprowadzenie wojska w wyznaczony rejon na czas w pełnej gotowości bojowej. Wynik marszu zależy od jego organizacji, zaopatrzenia oraz zaprawy marszowej jednostek: /pkt. 307 TRWRP cz. IX/.

"Organizacja marszu, w przewidywaniu zetknięcia się z nieprzyjacielem, zależy od zamiaru przeprowadzenia spodziewanej walki". /pkt. 310 TRWRP cz. II/.

"Skład poszczególnych członów winien uwzględniać przewidywane rozwinięcie do walki oraz obronę przeciwlotniczą i przeciwpancerną". /pkt. 311 TRWRP cz. II/.

W świetle tych postanowień regulaminu, organizacja tyłów DP w marszu w przewidywaniu zetknięcia się z nieprzyjacielem, powinna zapewnić:

- a/ organizację i sposób przesuwania jednostek tyłowych w marszu;
- b/ równoczesne podciąganie tyłów za maszerującymi jednostkami bojowymi;
- c/ doprowadzenie tyłów DP do rejonu walki w stanie gotowości do szybkiego rozwinięcia i rozpoczęcia pracy równocześnie z zawiązaniem się boju spotkaniowego;
- d/ organizację uzupełnienia zapasów zużytych w czasie marszu, zwłaszcza przed terminem prawdopodobnego rozwinięcia się się głównych do boju spotkaniowego;
- e/ utrzymanie łączności z poszczególnymi jednostkami i urządzeniami tyłowymi;
- f/ dowodzenie tyłami w czasie marszu.

Tyły DP w czasie marszu analogicznie jak w każdym innym działaniu bojowym mają zadanie zabezpieczyć maszerujące oddziały pod względem materiałowym i sanitarnym oraz być w każdej chwili gotowe do rozwinięcia się i rozpoczęcia pracy.

Wykonanie tych zadań w czasie marszu jest specjalnie trudne, gdyż zajęcie dróg przez kolumny marszowe może czasami wykluczyć możliwość regularnego dowozu, a ciągłość ruchu utrudnia udzielanie pomocy technicznej i sanitarnej.

Bój spotkaniowy, jako szczególny rodzaj działania, w którym dwie strony dążą do zdobycia i utrzymania inicjatywy, charakteryzuje się niejasnością sytuacji i gwałtownym przebiegiem działań, powodującymi w następstwie niepewność i wątpliwość w zakresie dostarczenia amunicji i narastania strat bojowych.

Te szczególne cechy zaopatrywania i ewakuacji w boju spotkaniowym wymagają szybkiej decyzji kwatermistrza, ruchliwości urządzeń tyłowych oraz sprężystej pracy tyłów. Te postulaty boju spotkaniowego muszą znaleźć swój wyraz w ugrupowaniu tyłów DP i rozmieszczeniu ich w kolumnach marszowych.

Dlatego też organizacja tyłów z jednej strony musi być nastawiona na zabezpieczenie marszu, z drugiej strony na zabezpieczenie boju spotkaniowego.

Rozmieszczenie jednostek tyłowych w kolumnie marszowej winno być elastyczne i zależy od:

- a/ zadań poszczególnych członów taktycznych;
- b/ odległości między poszczególnymi członami;

- c/ potrzeb pola walki;
- d/ właściwości technicznych środków transportowych.

Ze względu na szybki i gwałtowny charakter boju spotkaniowego, każdy dca musi być w stanie, przy zetknięciu się z nieprzyjacielem, jak najszybciej rozwinąć swe siły do walki, a więc musi mieć jak najkrótszą kolumnę marszową.

W tym celu bliżej czoła kolumny marszowej powinny maszerować jednostki, które są potrzebne do walki, bezpośrednio przy spotkaniu się z nieprzyjacielem, natomiast pozostałe jednostki powinny maszerować na końcu kolumny marszowej.

Przy składaniu kolumny marszowej należy brać pod uwagę zdolność posuwania się elementów: pieszych, konnych i motorowych, które muszą być ugrupowane w czasie i przestrzeni. To wymaga dokładnej analizy przy układaniu składu kolumny marszowej.

Przy tym należy pamiętać, że kolumny jednostek motorowych maszerują skokami za piechotę i w tym celu winny mieć wolną przestrzeń, równą trzykrotnej długości własnej kolumny.

Wyły maszerują z reguły w dwóch szutach. Pooddziałki i urządzenia tyłowe, które są niezbędne do bezpośredniego zabezpieczenia walki, stanowią pierwszy rzut tyłów i maszerują przy swoich jednostkach.

W skład pierwszego szutu tyłów wchodzią przede wszystkim elementy sanitarne, względnie może też wchodzić część elementów remontowych oraz część NPS i amunicji.

Pozostałe pooddziałki i urządzenia tyłowe stanowią drugi rzut tyłów i będą posuwały się za pierwszym szutem tyłów.

W pierwszym rzucie tyłów DP posuwa się z reguły batalion sanitarny w odległości do 1km za ogonem kolumny oddziałów bojowych.

Pozostałe jednostki i urządzenia tyłowe stanowią drugi rzut tyłów DP i posuwają się w odległości 10-15 km za pierwszym szutem tyłów DP.

II. ORGANIZACJA TYŁÓW DP W MARSZU.

W rejonie koncentracji względnie w rejonie postoju jednostki i urządzenia tyłowe dywizji rozmieszczają się w punktach, które zapewniają możliwie jaknajlepsze wykonanie prac i obsłużenie oddziałów dywizji.

Tyłowe pododdziały jednostek wzmocnienia rozmieszczają się w rejonach rozmieszczenia tych jednostek.

Aby ułatwić dowodzenie licznymi i różnorodnymi jednostkami tyłowymi, jak również aby ułatwić organizację ich przemarszu wszystkie pododdziały tyłowe, które nie zostały włączone do poszczególnych szeregów kolumn wojsk, łączy się w grupy marszowe /pkt. 313 TR "Sztaby w polu"/.

Skład poszczególnych tyłowych grup marszowych, ich rozmieszczenia w kolumnie marszowej ustala każdorazowo w zależności od sytuacji bojowej, sieci dróg itp. kwatermistrz na podstawie wytycznych dowódcy dywizji.

Tabele marszu tyłów DP, obejmującą poszczególne grupy marszowe, opracowuje kwatermistrz wspólnie z wydziałem operacyjnym sztabu DP i sztabami poszczególnych rodzajów broni.

Grupy marszowe tyłowych pododdziałów transportowych z amunicją i NPS jednostek wzmocnienia oraz wysunięte elementy tyłowe armijne /np. sanitarne, weterynaryjne, remontowo-ewakuacyjne, kompanie-drogowo eksploatacyjne itp./ posuwają się z tyłami dywizji.

Punkty amunicyjne przydzielonych pułków względnie brygad artylerii włączają się do tyłów DP wtedy, kiedy te jednostki artylerii są rozmieszkowane i przydzielone do poszczególnych kolumn wojsk.

Na czas marszu DP otrzymuje zazwyczaj pas marszu, który pokrywa się z pasem tyłów.

W wyznaczonym pasie dywizja może maszerować w jednej, dwóch lub trzech kolumnach broni połączonych. /Objasnić szkic/.

Ugrupowanie marszowe tyłów winno być w każdym wypadku dostosowane do ugrupowania wojsk, a więc zależne jest od:

- a/ myśli przewodniej dowódcy DP przeprowadzenia boju spotkaniowego;
- b/ ilości i jakości dróg;
- c/ składu organizacyjnego dywizji i przydzielonych do niej jednostek wzmocnienia.

Przy ugrupowaniu wojsk w jednej kolumnie i przy pojedynczym wprowadzeniu do walki poszczególnych jej szeregów na skutek zatępienia dróg, może powstać trudność materiałowego zabezpieczenia DP i pomocy sanitarnej przez tyły poszczególnych szeregów.

Dla uniknięcia tych trudności, eskony wojsk maszerujące na czoło kolumny powinny być szczególnie w tym wypadku wzmocnione pod względem sanitarnym i materiałowym.

Do kolumn becznych przydziela się ze szkieletu dywizji po 2-2 samochody sanitarne. Samochody te posuwają się w ramach pierwszego reutu tyłów pułku.

Na ogonie każdej kolumny posuwa się oddział zamykający, w skład którego wchodzi również samochód przeznaczony do holowania uszkodzonych samochodów z personelu ^{technicznych} i urządzeniami.

Zarządzenia odnośnie zorganizowania i wyposażenia OW wydaje sztab dywizji.

Ze względu na to, że oddział wydzielony wykonuje swoje zadania przez dłuższy okres czasu samodzielnie, bez związku z resztą pułku i na korzyść dywizji jako całości, kwatermistrz DP jest odpowiedzialny za należyte zabezpieczenie OW w środki materiałowe i pomoc sanitarną. Klasyfikacja tych środków zależy od warunków i zadania OW.

W wypadku wyznaczenia do przewozu OW samochodów komp. transp. DP tę część zapasów ruchomych, która jest przewożona na tych samochodach, składa się ze siemi. Po dowieszczeniu OW do wyznaczonego rejonu samochody te wracają i zabierają pozostawione zapasy.

OCZYSZCZENIE I OBRONA TYŁÓW.

Niezależnie od bojowego zabezpieczenia marszu przeprowadzonego przez dowódcę dywizji, obowiązkiem dowódcy każdego eskonu, a więc również i dcy zgrupowania tyłów DP jest bezpośrednio ubezpieczenie swojego marszu.

Ubezpieczenie to osiąga się przez:

- organizację służby obserwacyjno-meldunkowej;
- organizację obrony czynnej plot /dla/ i ppano;
- maskowanie i dyscyplinę marszową;
- odpowiednie ugrupowanie marszowe.

Zachowywanie przez niędy poszczególnymi eskonami marszowymi posiada decydujące znaczenie nie tylko ze względu na zapewnienie płynności ruchu całej kolumny, ale również ukatwia maskowanie, zabezpiecza przed poważniejszymi stratami od ataków z powietrza i przed zaskoczeniem z ziemi.

Sposób ubezpieczenia tyków jest zależny od charakteru dróg, po których odbywa się marsz. Na drogach armijnych i frontowych zorganizowana jest stała służba ochrony dróg, a punkty wrażliwe jak mosty, ciekliny są ochraniające przez specjalnie wyznaczono do tego celu oddziały. Na drogach niezabezpieczonych, względnie na obszarze świeżo zdobytym na nieprzyjaciela, dowódcy często przdziela specjalną ochronę dla zgrupowanie tyków spośród składu jednostek bojowych.

REGULACJA RUCHU.

Regulacja ruchu dla przemarszu tyków opiera się na organizacji RE opracowanej przez sztab DP oraz na posterunkach regulacji ruchu wystawionych w czasie marszu przez dowódcę zgrupowania tyków DP przy przejściach przez skrzyżowania dróg, ciekliny, miejscowości itp.

ŁĄCZNOŚĆ.

W czasie marszu kwaternistrz RE lub jego zastępca winien znajdować się w zastępie dowódcy DP, skąd winien mieć zapewnioną łączność techniczną oraz za pomocą potocznych z drugim zastępcą dowódcy DP i dowódcą zgrupowania tyków. Drugi zastępca DP w czasie marszu powinien się zastępować na czole tyków DP.

III. PRACA TYKÓW DP W MARSZU.

1. Praca tyków DP w okresie przygotowawczym.

Głównymi zadaniami tyków DP w okresie przygotowawczym do marszu są:

- a/ uzupełnienie do pełnych norm wszystkich rodzajów zapasów ruchomych;
- b/ zabezpieczenie DP pod względem materiałowym i sanitarnym;
- c/ uwolnienie oddziałów dywizji od zbędnych i obcych ludzi i koni oraz od wszelkiego uszkodzonego i zbędnego sprzętu materiałowego;
- d/ doprowadzenie do stanu całkowitej użyteczności środków transportowych i wszelkiego sprzętu;
- e/ rozpoznanie osi marszu;
- f/ zestawienie planów /zgrupowania elementów tykowych w kolumnie marszowej, dowozu amunicji, pomocy sanitarnej, wo

technicznej, rozwinięcia jednostek tykowych, ochrony i obrony itp.

Praca tyłów DP w czasie marszu.

W czasie marszu tyły DP powinny:

- a/ przestrzegać dyscypliny ruchu;
- b/ nieprzerwanie zaopatrywać oddziały w środki materiałowe;
- c/ ewakuować rannych i chorych ludzi;
- d/ ewakuować ranne i chore konie;
- e/ okazywać pomoc techniczną;
- f/ prowadzić nieprzerwanie rozpoznanie;
- g/ być gotowym do rozwinięcia się;
- h/ utrzymywać stałą łączność ze sztabem dywizji;
- i/ mieć zapewnioną obronę plot wspan, pchem.

Zabezpieczenie materiałowe.

Zaopatrywanie oddziałów w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych lub na tych środkach materiałowych, które znajdują się na "kołach" i są związane bezpośrednio ze wojskiem.

W czasie marszu obowiązuje zasada dowozu wprzód. Materiały, które mogą być zużywane w czasie marszu, jak np. żywność są uzupełniane przez sztabel wyższy zazwyczaj raz dziennie w czasie dłuższego odpoczynku lub postoju.

Przy wykonywaniu marszu przez dywizję na niewielkich odległościach dywizja może przewozić ze sobą ^{pełne} zapasy ruchome przez wykonanie dwu lub więcej obrotów.

Pkt. 330 TR "Sztab w polu" mówi: "Zajęcie dróg dowozu przez kolumny marszowe może czasami wykluczyć możliwość regularnego dowozu poszczególnych rodzajów zaopatrzenia".

W tym wypadku sztab musi przedsięwziąć środki, by z chwilą dojścia jednostek do linii prawdopodobnego rozwinięcia amunicji i materiały pędne były uzupełnione do marszu.

Dla zapobiegania zatorom i dla niesienia pomocy leczniczej i technicznej powinny być uruchomione na osi marszu punkty regulacji ruchu oraz punkty opatrunkowe i pomocy technicznej.

Powinny być również przewidziane środki i sposób ukrywania tyłów w czasie marszu względnie w rejonach postoju.

Amunicja.

W czasie marszu może zachodzić konieczność odpiernania napadów lotnictwa, względnie broni pancarnej nieprzyjaciela, walki z dywanami lub błędzącymi uzbrojonymi rozbitkami nieprzyjaciela. W takich wypadkach należy się liczyć z zużyciem amunicji, w szczególności amunicji przeciwlotniczej i przeciwpancernej, ze stratami w ludziach, koniach i sprzęcie, z zatopami na osi marszu, wywołanymi bombardowaniami względnie przeszkodami w postaci zniszczeń lub minowania. Uzupelnienie powstałego w czasie marszu zużycia amunicji, ewakuacja rannych i chorych oraz uszkodzonego sprzętu powinny być dokonane przed wprowadzeniem wojsk do walki.

Uzupelnienie zapasów odbywa się na podstawie zgłoszonych potrzeb.

MPS.

O ile w obronie materiałem który wymaga najwięcej środków transportowych i szczególnego zainteresowania organów zaopatrzenia był materiał saperowski, w natarciu - amunicja, to w marszu szczególna uwaga powinna być zwrócona na MPS.

Zaopatrywanie w MPS w czasie marszu opiera się na zapasach woźnych na szczeblu pułku i dywizji piechoty i odbywa się na podstawie zgłoszonych potrzeb.

W pewnych wypadkach mogą być organizowane przy osi marszu punkty wydawania MPS na poszczególne pojazdy. Punkty te są organizowane przez komp. transp. DP.

Przed wymarszem wszystkie pojazdy winny mieć napełnione zbiorniki główne /baki/ jak również zbiorniki dodatkowe.

Żywność.

Zaopatrywanie w żywność w czasie marszu opiera się na zapasach woźnych na szczeblu pułku i dywizji piechoty. Uzupelnienie zużytych zapasów odbywa się raz dziennie przeważnie w godzinach wieczornych t.j. po wydaniu ostatniego posiłku.

Ewakuacja sanitarna.

Ewakuację rannych i chorych w czasie marszu przeprowadza się do najbliższych istniejących etapów ewakuacji sanitarnej znajdujących się w pobliżu osi marszu.

O ile przemieszczanie się po osi, w pobliżu której brak jest rozwiniętych etapów ewakuacji sanitarnej. Batalion sanit. DP organizuje wzdłuż osi marszu tymczasowe punkty opatrunkowe /TPO/, do których oddziały kierują swych rannych i chorych.

W wypadku marszu DP po drogach lub wyciągaj drogach organizuje się TPO zastępczej przy głównej osi marszu, a do pułków maszerujących po osiach bocznych przydzielają się z bat. sanit. samochoły sanitarne.

Rannych i chorych z TPO przekazuje się sanitarnym oddziałom armijnym względnie ewakuuje się środkami dywizji do najbliższych etapów ewakuacji sanitarnej.

Z chwilą rozwijania się kolumny się głównej do walki, jeden z tymczasowych punktów opatrunkowych /najbardziej odpowiedni/, po dołączeniu do niego pozostałych środków batalionu sanitarnego rozwija się w DPO.

Pierwszej pomocy rannym i chorym w czasie marszu udziela instruktor sanitarny batalionu. Ranni i chorzy wymagający pomocy lekarza oczekują na osi marszu na nadejście kompanii sanitarnej pułku, skąd po udzieleniu im pomocy lekarskiej mogą być środkami tej kompanii ewakuowani do TPO lub bezpośrednio do sanitarnych etapów ewakuacji sanit. /szpital/. Chorzy i ranni nie wymagający dłuższego leczenia, po udzieleniu im pomocy lekarskiej wstępują do swoich oddziałów.

Evakuacja weterynaryjna.

Organizacja pomocy wet. i ewakuacji rannych i chorych koni w czasie marszu podobna jest do organizacji ewakuacji sanitarnej, z tym, że ilość tymczasowych punktów wet. organizowanych wzdłuż osi marszu przez DSWet będzie znacznie mniejsza.

Pomoc i ewakuacja techniczna.

W czasie marszu nie ma możliwości wykonywania poważniejszych prac naprawczych, wobec czego sprzęt wymagający dłuższej naprawy należy ewakuować do najbliższych istniejących punktów pomocy technicznej lub punktu zbiórki uszkodzonych pojazdów. Punkty pomocy technicznej na drogach armijnych i frontowych są organizowane środkami armii, względnie frontu przy drogach, gdzie brak jest takich punktów dywizja organizuje wzdłuż osi marszu punkty zbiórki uszkodzonych pojazdów mechanicznych, dokąd ściągają się

uszkodzone pojazdy celem przekazania ich oddziałom warsztatowym szczebla wyższego.

Na ogonie każdej kolumny wyznacza się t.zw. oddział zamykający, zadaniem którego między innymi jest udzielanie pomocy technicznej porośniętym samochodom, względnie ściąganie ich do punktów zbiórki. Do oddziału zamykającego wyznacza się samochód ratowniczy przystosowany do holowania oraz odpowiednia ilość personelu i narzędzi.

W wypadku uszkodzenia samochodu w czasie marszu pierwszej pomocy fachowej udziela pluton naprawy oddziału. O ile uszkodzenie przekrocza możliwość naprawy tego plutonu, samochód ewakuuje się do punktu zbiórki uszkodzonych pojazdów, organizowanych przez pluton naprawy kompanii transportowej. Punkty zbiórki uszkodzonych pojazdów mechanicznych planuje się w rejonach przewidzianego rozwinięcia DIZ lub w pobliżu organów regulacji ruchu na osi marszu dywizji. Uszkodzone pojazdy z DIZ-ym przekazuje się warsztatowym organom armijnym.

Ewakuacja materiałowa.

Ewakuacja materiałowa odbywa się na zasadach ogólnych jak w natarciu.

IV. DOWODZENIE TYŁAMI W CZASIE MARSZU.

Organizacja dowodzenia tyłami w czasie marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego winna kwatermistrzowi zapewnić:

- a/ ciągłą łączność ze sztabem DP, drugim rzutem dtwa oraz z dcami poszczególnych rzutów;
- b/ otrzymywanie wiadomości o sytuacji taktycznej;
- c/ otrzymywanie wiadomości od szefów służb i kwatermistrzów oddziałów o sytuacji tyłów;
- d/ Szybkie przekazywanie swoich zarządzeń wykonawcom.

Osiąga się to przez dokładną organizację marszu, regulowanie marszu wg czasu i linii wyrównania, kontrolę ruchu przez kwatermistrza i oficerów kwatermistrzostwa, oraz ^{przez} wyodrębnienie odpowiedniego miejsca dla tyłów w kolumnie marszowej.

Kwatermistrz DP w czasie marszu zazwyczaj znajduje się w sztabie DP wraz z własnymi środkami łączności. Reszta oficerów

kwaternistrzostwa znajduje się w drugim rzucie d^{ta} DP który zazwyczaj posuwa się na czoło tyłów DP.

Organizacja, praca i dowodzenie tyłami w czasie marszu winny być wynikiem planu kwaternistrzowskiego, który opracowuje kwaternistrz po otrzymaniu zadania bojowego.

Plan kwaternistrzowski do marszu winien obejmować:

- plan ugrupowania jednostek tyłowych w czasie marszu i sposób ich rozwijania na wypadek boju spotkaniowego na poszczególnych liniach rozwinięcia;
- plan uzupełnienia zapasów zużywanych w czasie marszu oraz plan zabezpieczenia materiałowego na wypadek boju spotkaniowego;
- plan organizacji ewakuacji sanitarnej, weterynaryjnej i pomocy technicznej w czasie marszu;
- plan zapewnienia stałej łączności;
- plan organizacji ochrony i obrony tyłów na wypadek nalotu i dywersji npla w czasie marszu;
- plan regulacji ruchu.

Kwaternistrz DP opiera swój plan na zadaniu bojowym, decyzji dowódcy, rozkazach i nariadeniach kwaternistrza korpusu i sytuacji tyłów.

Dane te kwaternistrz DP otrzymuje od dowódcy dywizji, kwaternistrza korpusu, dowódców broni i szefów służb oraz z meldanków od kwaternistrzów oddziałów.

Przy opracowywaniu planu na okres marszu kwaternistrz DP winien uzgodnić następujące zagadnienia:

a/ z szefem sztabu.

- czas włączenia tyłów DP do ogólnej kolumny marszu /punkt przejścia i czas jego przeprowadzenia/;
- czas i miejsce włączenia drugich rzutów oddziałów do tyłów DP;
- miejsce posuwania się drugiego rzutu d^{ta} dywizji w kolumnie wojsk;
- środki łączności między sztabem i drugim rzutem d^{ta} DP;
- przypuszczalne rejony rozwinięcia urządzeń tyłowych DP na wypadek boju spotkaniowego.

b/ z doświadczeń:

- czas i miejsce włączenia jednostek tyłowych do tyłów DP;
- przypuszczalne rejony rozwinięcia armii tyłowych na wypadek boju spotkaniowego;

Plan kwatermistrzowski powstaje drogą szczegółowej analizy wszystkich posiadanych wiadomości mających wpływ na wykonanie poszczególnych zadań tyłów. Rozważania te kwatermistrz uzupełnia w miarę napływu nowych wiadomości i uaktualnia wyciągnięte poprzednio wnioski, wglądnie je precyzuje.

Plan kwatermistrzowski znajduje swój wyraz w referacie kwatermistrza dla dowódcy DP, a w ostatecznej formie w rozkazie kwatermistrza.

Dowodzenie tyłami w czasie marszu polega na:

- współpracy z szefem sztabu i dowódcą broni w zakresie zabezpieczenia materiałowego i ewakuacji z oddziałów dywizji;
- kontroli wykonywania wszystkich rozkazów wydanych na okres marszu;
- wydawaniu krótkich rozkazów i rozkazów dla dowódcy zgrupowania i szefów służb w związku ze zmieniającą się sytuacją;
- zbieraniu wiadomości o sytuacji tyłów, zestawianiu ich i w razie potrzeby składaniu meldunków dowódcy dywizji i kwatermistrzowi korpusu.

V. ORGANIZACJA I PRACA TYŁÓW DP W CZASIE BOJU SPOTKANIOWEGO.

Boj spotkaniowy jest to rodzaj natarcia, który jak określa nasz regulamin i to całkowicie zostało potwierdzone doświadczeniami z minionej wojny, cechuje niejasność sytuacji, gwałtowne i szybkie zmiany, szybki przebieg działań i dążenie do zdobycia i utrzymania inicjatywy /TRWRP cz.I p.577/.

Ten sam regulamin w p.576 mówi, że boj spotkaniowy może zaistnieć:

- przy zetknięciu się z nieprzyjacielem w marszu;
- przy zetknięciu się z odwodami nieprzyjaciela przeciwnie nacierającymi w czasie natarcia;
- przy przejściu do przeciwdziałania w obronie.

W wkładzie tym będziemy omawiać jedynie zasady organizacji i pracy tyłów w czasie boju spotkaniowego zawiązanego w marszu.

Głównymi cechami charakterystycznymi boju spotkaniowego mającego wpływ na organizację tyłów są:

- przyjęcie ugrupowania bojowego do walki bezpośrednio z ugrupowaniem marszowego;
- szybki przebieg i duża ruchliwość;
- brak stałego frontu.

Art. 579 URWBP cz. I mówi, że bój spotkaniowy może przyjąć różne formy, a mianowicie:

- spotkanie z nplem w marszu, gdy walka rozwija się na szerokim froncie;
- walki z nplem, który już zdążył rozwinąć się;
- walki z nplem, który przechodzi do decydującej organizowanej obrony.

W każdym z powyższych wypadków organizacja i praca tyłów przyjmie inne formy. Dlatego jedynie bezpośrednio wytyczne z ust dowódcy DP lub szefa sztabu, dotyczące formy boju spotkaniowego, mogą być podstawą dla kwatermistrza do rozwinęcia tyłów we właściwym czasie i stosownie do rodzaju działania /atakowe, obrony/.

Rozwijanie urządzeń tyłowych, zwłaszcza urządzeń ciężkich /DPZ/, wymaga dość długiego czasu, co może spowodować niecelowe przedwczesne rozwiniecie, a w konsekwencji opóźnienie zabezpieczenia materiałowego w wypadku np. przejścia do pościgu, wgl. konieczność przegrupowania tyłów w związku ze zmianą kierunku głównego uderzenia. Dlatego wydanie przez kwatermistrza rozkazów na całkowite rozwiniecie tyłów może być wykonane jedynie na podstawie decyzji dow. DP.

Głównymi zagadnieniami jednostek tyłowych w czasie boju spotkaniowego są zapatrywanie jednostek walczących w amunicję i ewakuacja rannych z pola walki.

Charakter boju spotkaniowego /gwałtowność i ruchliwość/ powoduje to, że z jednej strony może zajść potrzeba zużycia dużej ilości amunicji, w przeciągu krótkiego czasu, z drugiej strony ruchliwość działań uniemożliwia tworzenie okładów na szczebla dywizji czy pułku i przez to stwarza konieczność oparcia zapatrywania na zapasach ruchomych.

Organizacja mechanizmu dowozu w czasie boju spotkaniowego opiera się na zasadzie dowozu wprzód. W szczególnych wypadkach szeregów wyższy wysuwa czołówki amunicyjne do szeregu niższego.

W czasie boju spotkaniowego stacjonary może być również manewr zapasów tj. przekazywanie zapasów z jednostki do jednostki. Wypadek ten może zaistnieć przy stopniowym wprowadzaniu do walki pozostałych jednostek ugrupowanych do marszu w jednej kolumnie.

Uzupełnienie zapasów żywności w oddziałach waloczących odbywa się w zasadzie dopiero po zakończeniu boju spotkaniowego lub w czasie dłuższych przerw w walce.

Evakuacja rannych w czasie boju spotkaniowego w ramach dywizji odbywa się, na ogólnych zasadach, to jest do punktów opatrunkowych organizowanych przez poszczególne szeregowe dowodzenia.

W chwili rozwinięcia DPO, kwatermistrz DP wzgl. szef sz. zdrowia, winien zameldować kwatermistrzowi /szefowi sz. zdrowia/ korpusu miejsce rozwinięcia DPO oraz wysokość strat.

Evakuacja z DPO może napotykać na pewne trudności zwłaszcza w płomienym okresie boju spotkaniowego z powodu zażarzenia dróg wojennych, które nie zdążyły jeszcze rozwijać się, oraz odległości od szpitali amunicyjnych.

W chwili rozwijania się do walki straży przedniej jej pododdziały tyłowe rozwijają się i rozpoczynają swoją pracę związaną z nieopatrywaniem i ewakuacją rannych z pola walki.

W czasie rozwijania się sił głównych kwatermistrz pułku rozkazuje swoim jednostkom tyłowym przejść i mając rejon przy- szłego rozwinięcia. Kompanie sanitarno pp po przejściu do rejonu rozwinięcia natychmiast rozwijają pułkowe punkty opatrunkowe i przystępują do pracy.

Jednostki tyłowe dywizji, na podstawie rozkazu kwatermistrza DP przeprowadzają rozpoznanie rejonu rozwinięcia, a batalion sanitarny rozwija częściowe DPO i przystępuje natychmiast do pracy.

Pozostałe jednostki tyłowe rozwijają się dopiero na rozkaz dowódcy DP.

DPO rozwija się najpierw w rejonie jednego z rozwiniętych TPO po dotarciu do niego reszty batalionu sanitarnego oraz pozostałych TPO.

Rozwinięcie jednostek tyłowych winno być natychmiast meldowane do kwatermistrza wyższego szczebla z podaniem miejsca i czasu rozwinięcia.

Zapasywanie OW w czasie walki opiera się na posiadanych przeważnie zapasach, a w wypadku wyczerpania się ich na dozwolone środki dywizji; w pewnych wypadkach nawet na rzutach z powietrza.

Evakuację sanitarną z OW przeprowadza dywizja.

Praca kwatermistrza w czasie boju spotkaniowego sprowadza się głównie do następujących zagadnień:

- czuwanie nad uzupełnieniem zapasów amunicji w oddziałach walczących;
- przedstawianie meldunków i zapotrzebowań materiałowych do kwatermistrza korpusu i kwatermistrza armii;
- czuwanie nad sprawnym przeprowadzeniem ewak. sanitarnej z oddziałów;
- wydawanie rozkazów i zarządzeń ośrodku przegrupowania i rozwijania urządzeń tyłowych, zabezpieczenie materiałowe i ewakuacji.

Siłką współpracy kwatermistrza w szefem sztabu i dowódcami broni w czasie boju spotkaniowego jest podstawowy warunkiem zapewnienia pełnej gotowości bojowej jednostek walczących, a za tym i osiągnięcia powodzenia na polu walki.

IV. OGÓLNE WNIOSKI.

1. Organizacja tyłów w marszu winna zapewnić doprowadzenie ich do rejonu walki w stanie gotowości do szybkiego rozwinięcia się i rozpoczęcia pracy równocześnie z zawiązaniem się boju spotkaniowego.
2. Organizacja tyłów w czasie marszu winna zapewnić zabezpieczenie materiałowe i sanitarne jednostek walczących w czasie marszu jak również na wypadek zawiązania się boju spotkaniowego.
3. Rozmieszczenie jednostek tyłowych w kolumnie marszowej należy jest do:
 - ugrupowania wojsk;
 - zadań poszczególnych członków taktycznych;
 - odległości pomiędzy poszczególnymi członkami;

- potrzeb pola walki;
- właściwości technicznych środków transportowych;

4. Elementy tylowe niezbędne dla bezpośredniego zabezpieczenia walki tworzą pierwszy rzut tyłów i maszerują przy swoich jednostkach. Pozostałe jednostki i urządzenia tylowe tworzą drugi rzut tyłów i posuwają się za pierwszym rzutem tyłów.
5. Przed wymarszem dywizji oddziały winny:
 - uzupełnić zapasy ruchome do pełnej pojemności środków transportowych;
 - wywakuować wszystkich rannych i chorych;
 - przekazać do szczebla wyższego wszelki niezbędny sprzęt i materiał.
6. Zaspokajanie oddziałów w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych.
7. Ewakuacja sanitarna, wet. i pomoc techniczna w czasie marszu opiera się na istniejących urządzeniach w pobliżu osi marszu lub na tymczasowych punktach organizowanych przez dywizję.
8. Rozwijanie urzędzeń tyłowych DP w boju spotkaniowym może być wykonane jedynie na podstawie decyzji dcy.
9. Rozwijanie urzędzeń tyłowych należy natychmiast meldować kwatermistrzowi szczebla wyższego.
10. Zabezpieczenie DP pod względem materiałowym i sanitarnym należy do kwatermistrza dywizji.
11. Ścisła współpraca kwatermistrza z szefem sztabu i dowódcami broni w czasie boju spotkaniowego jest podstawowym warunkiem zapewnienia pełnej gotowości bojowej jednostek walczących, a co za tym idzie osiągnięcia powodzenia na polu walki.

S R Ő D I A :

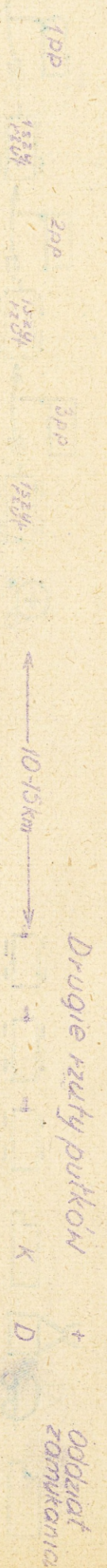
1. TWSBP cz. I i II.
2. TR "Sztaby w polu".
3. Skrypt katedry taktyki tyłów z r. 1948/49 i 1949/50 "Praca tyłów DP w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego".
4. Notatki z Akademii Tyłów i Zaspokajania im. Mokotowa.

WYKAZ DŁUGOŚCI KOLUMNY JEDNOSTEK TYPOWICH.

Jednostki typowe.	Długość poszczególnych członów.			UWAGI
	Zmot.	pieszy i kopy	Razem	
on sanitarny		30	10	1/ Przy obliczeniu długości kolumny zmotoryzowanej przyjęto gęstość 40 jn na 1 km. 2/ Przy marszu kolumn złożonych z elementów pieszych i zmotoryzowanych obowiązują te zasady, że dla ruchu szkoleni elementów zmotoryzowanych należy pozostawić pomiędzy elementami pieszymi odległość równą połowie długości danego elementu zmotoryzowanego. 3/ W komp. transp. BP - przyjęto między plutonami odległość od 100-200m.
on gospodar.	100	100m	200	
ania sanit.	150	20	170	
ania gospodarcza:	700	-	700	
o. amunic.	500	-	-	
z. żywn. bezz.	175	-	-	
o. naprawczy	75	-	-	
o komp. nie wet.	150	-	10	
ania sanit.	400	-	400	
o. transp. sam.	2500	-	2500	
o. przewo- zowy.	500	-	-	
o. naprawczy	50	-	-	
o komp.	50	-	-	
arnia polowa	120	30	150	
o. zaop. mund-	50	-	50	
o. tal wet.	25	-	25	

Tajna!
Egz. Nr.

I WARIANT

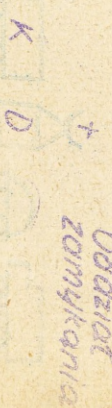

1pp 2pp 3pp

Pierwsze rzuty pułków

Drugie rzuty pułków

II WARIANT

POZ 875
Wyk. O.K.
Dm. 405.1951v

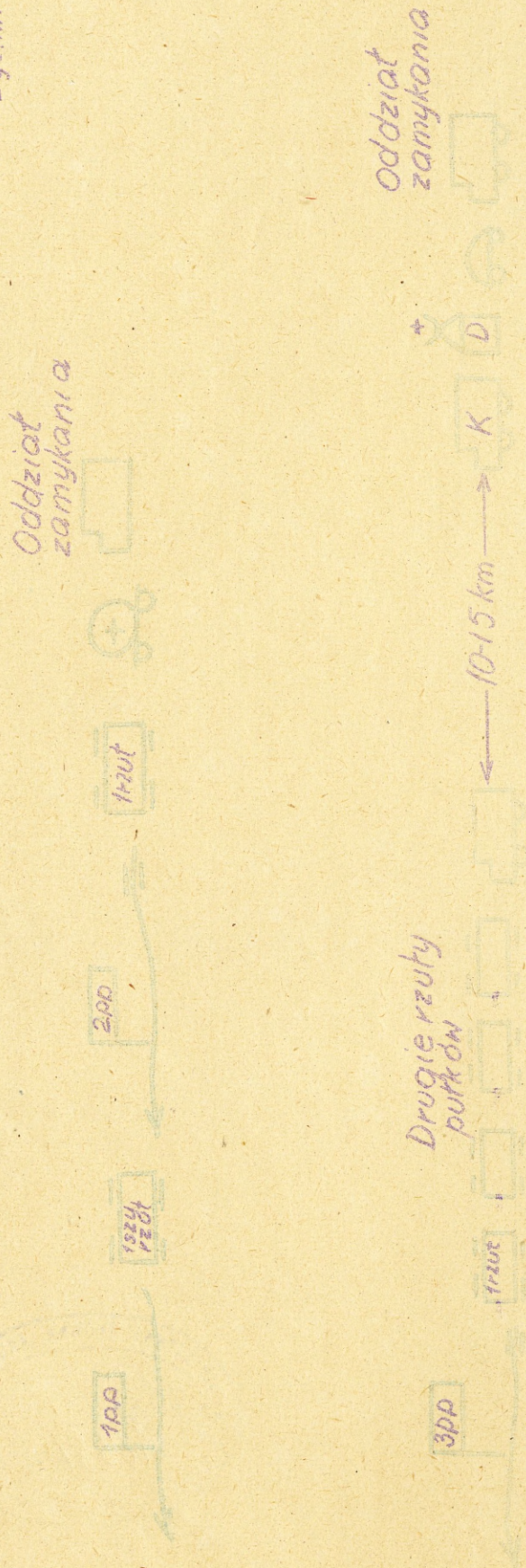
UGRUPOWANIE TYŁÓW DP W MARSZU PO DWÓCH OSIACH

(w wypadku zagrożenia: czotowego i bocznego prawej kolumny)

Załącznik nr 3

Tajna!

Fig. nr.

Poz. 876
Wyk. O.K.
Dn. 4.05.1951

002.817
M.K. K.S.
Dno 4.3.510

10-15 km

ODDZIAŁ
KOMENDANT